

„Iseendaks jäämine ei ole ideoloogia. EL-is oled sa kodus. EL-is kehtib LGBTIQ vabadus. LGBTIQ-vabad piirkonnad on humaansusevabad piirkonnad.”

Selle aasta 11. märtsil neid sõnu lausudes tuletas Euroopa Komisjoni president Ursula von der Leyen meelde, et Euroopa Liit on piirkond, kus kehtib LGBTIQ vabadus.

Miks küll on nii tähtis seda taas rõhutada, kui seadusandlus on viimastel aastakümnetel võrdõiguslikkust tugevdanud?

Kuigi Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja rahvusvahelised inimõigusi käsitlevad õigusaktid kaitsevad LGBTIQ-kogukonna inimeste õigust inimõigusi praktiseerida, on nende olukord täna siiski murettekitav.

Aastal 2019 tundis Euroopa Liidus end diskrimineerituna 43% LGBTIQ-kogukonnast, samas kui aastal 2012 oli sama number 37% (allikas: Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet).

Vägivald ja diskrimineerimine mõjutavad meie kaaskodanikke kõigis nende eluvaldkondades. LGBTIQ-inimesed kogevad ebakindlust ning vägivalda ebaproportsionaalsel tasemel, eriti on sellest mõjutatud kõige nooremad, aga ka tööle pääsemisel või tervishoiuteenuseid kasutades kogetakse diskrimineerimist. Veelgi enam, LGBTIQ-vastane vaen ja vaenukõne hulk sotsiaalvõrgustikes kasvab ning häbimärgistamine on läinud nii kaugele, et inimesed on hakanud oma identiteeti eitama. Sellised rünnakud LGBTIQ-inimeste vastu on lubamatud ja õõnestavad Euroopa Liidu põhiväärtuseid. Selles kontekstis on väga paljudel LGBTIQ-inimestel oht marginaliseeruda ja olla sotsiaalselt tõrjutud.

Meie, Euroopa Liidu liikmesriikide ministrid, toonitame veelkord, et igaüks peab saama elada turvaliselt ning praktiseerida oma inimõigusi ja põhivabadusi. Kõikjal meie territooriumidel tuleb otsustavalt võidelda LGBTIQ-inimeste inimõiguste rikkumiste ja kuritarvitamiste vastu ning need kindlalt hukka mõista. Me ei samastu kunagi sotsiaalsete projektidega, mis jagavad ja välistavad.

Euroopa Komisjoni poolt välja antud esimene Euroopa Liidu LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkuse strateegia on LGBTIQ-inimeste jaoks märkimisväärne samm edasi nende võrdse kohtlemise ja olukorra parandamise suunas. Meie ühine vastutus on see strateegia kooskõlas oma riiklike ettekirjutistega ellu viia, et kaitsta ja suurendada LGBTIQ-inimeste kaasatust. Samal ajal, kui mõned Euroopa Liidu liikmesriigid LGBTIQ-vastast vaenu õhutavad, kiidame meie heaks Euroopa Parlamendi poolt 11. märtsil 2021 vastuvõetud resolutsiooni, mis kuulutab Euroopa Liidu „LGBTIQ vabaduse alaks”. Kuid meil on veel pikk maa minna.

See saab alguse kõigi EL seadusandluse võimaldatavate tegevusmeetmete mobiliseerimisest, et aktiveerida süstemaatiliselt EL fondide rahastuse peatamised juhul, kui rikutakse LGBTIQ-inimeste õiguseid ning kui seadus seda lubab, julgustame Euroopa Komisjoni esitama hagi Euroopa Liidu Kohtule.

See hõlmab ka LGBTIQ-inimeste tugevdatud kaitset kõikvõimalike vaenukuritegude ja vaenukõne eest, et kaitsta Euroopa Liidus igauht selliste rikkumiste ja kuritarvituste eest.

Lõpetuseks nõuab see õiguslikust seisukohast Euroopa mitmekesiste peredega arvestamist, lähtudes vajadusest Euroopa Liidus vastastikku tunnustada erinevaid peresuhteid ning LGBTIQ-inimeste ja vikerkaareperede õigust vabale liikumisele.

Euroopa ei ole lihtsalt majanduslik projekt. Ta on ka poliitiline projekt. Tal on oma lugu. Tal on oma väärtushinnangud. Nende aluseks on valgustusajastu ideedel ja väärtustel põhinev inimeste pidevalt arenev emantsipatsioon. Just sel põhjusel ei saa me lubada, et Euroopas leiab kandepinda LGBTIQ-inimeste tõrjumine.

17. mail, rahvusvahelisel homofoobia, transfoobia ja bifoobia vastasel päeval, ütleme kõigile eurooplastele, et nad võivad olla enda üle uhked sellistena nagu nad on. Et Euroopa on vabaduse ja võrdsuse maa, kus peetakse au sees põhiõiguseid.

Nendes põhimõtetes me kompromisse ei tee.

***

Belgia

Pr Sarah Schlitz

Riigisekretär soolise võrdõiguslikkuse, võrdsete võimaluste ja mitmekesisuse küsimustes

Küpros

Pr Emily Yiolitis

Justiits- ja avaliku korra minister

Taani

Hr Peter Hummelgaard

Tööhõiveminister ja võrdsete võimaluste minister

Eesti

Pr Signe Riisalo

Sotsiaalkaitseminister

Soome

Hr Thomas Blomqvist

Põhjakoostöö ja võrdõiguslikkuse minister

Prantsusmaa

Pr Elisabeth Moreno

Minister, soolise võrdõiguslikkuse, mitmekesisuse ja võrdsete võimaluste eest vastutav minister peaministri juures

Saksamaa

Pr Franziska Giffey
Perekonna-, eakate, naiste ja noorteminister

Holland

Pr Ingrid van Engelshoven
Haridus-, kultuuri- ja teadusminister

Iirimaa

Hr Roderic O'Gorman
Laste-, võrdõiguslikkus-, integratsiooni-, puuetega inimeste ja noorsoosjade minister

Itaalia

Pr Elena Bonetti
Võrdsete võimaluste ja perekonna minister

Luksemburg

Pr Corinne Cahen
Pere- ja integratsiooniminister

Malta

Hr Edward Zammit Lewis
Justiits-, võrdõiguslikkuse ja valitsemise minister

Hispaania

Pr Irene Montero
Võrdõiguslikkuse minister

Rootsi

Pr Märta Stenevi
Soolise võrdõiguslikkuse ja eluaseme minister, linnade arengu ning segregatsiooni- ja diskrimineerimisvastase tegevuse eest vastutaja